

*Participatie
Organisatiebreed*

Het deelnemen van de samenleving
is ons uitgangspunt

Participatie

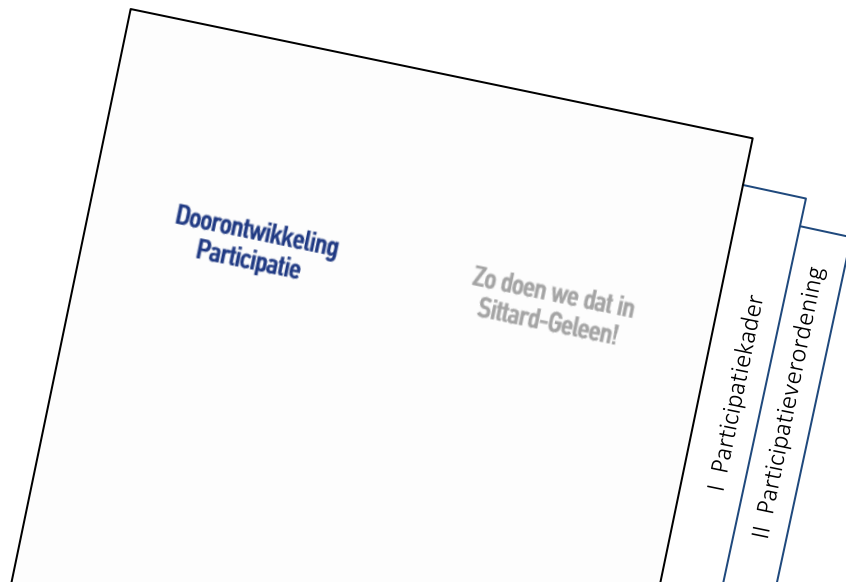
Organisatiebreed

- Doorontwikkeling participatie (leidraad)
Zo doen we dat!

Participatiekader
Definiëren van de samenwerking.

Participatieverordening
Verankeren.

Toekomstvisie 2030

Zo doen we dat

Participatie

 Concept!

- *We willen* als gemeente gelijkwaardig samenwerken en beslissen met inwoners, organisaties en bedrijven in Sittard-Geleen.

We staan daarbij open voor vernieuwing, stellen ons dienstbaar op en nemen waar nodig verantwoordelijkheid. Essentieel bij gelijkwaardig samenwerken en beslissen is het respect voor elkaars rollen en bevoegdheden.

Inwonersparticipatie is in deze visie niet langer een eenmalige actie. Het evolueert naar een doorlopende samenspraak met de samenleving, een investering in de lange termijn relaties.

In relatie

Participatie

 Concept!

- In onze relatie maken we ook duidelijk wanneer wij denken dat er geen **ruimte** is voor deelneming. Per maatschappelijke opgave bepalen we onze rollen.
- We zijn een **participatieve gemeente**. Uit de variëteit van participatievormen bepalen we samen met de samenleving passende werkwijze voor samenwerken.
- We werken samen in een **lerend netwerk**: Door samen te werken als samenleving benutten we de aanwezige kracht en creativiteit.
- We **voeren samen uit**, in gedeelde verantwoordelijkheid: Soms voert de gemeente beleid zelf uit, veel vaker zal dat samen met of door de andere partners gebeuren. Daarnaast wil de gemeente initiatiefnemers van ideeën en voorstellen waar nodig ondersteunen, zonder dat zij het initiatief overneemt.

Met principes

Participatie

Concept!

1. De maatschappelijke opgaven die participatief worden opgepakt, zijn *in lijn met de doelen* van de samenleving.
2. De maatschappelijke opgave *doet er toe* en *is beïnvloedbaar*. zonder participatie is effect niet mogelijk of suboptimaal.
3. De basishouding bij uitvoeren maatschappelijke opgaven is: '*gelijkwaardig samenwerken* inwoners, organisaties, bedrijven en gemeente'.
4. De *vorm en organisatie* van de participatie wordt in een open gesprek samen met de samenleving bepaald.
5. De inzet van de gemeentelijke medewerkers en bestuurders voorziet in een *gelijk en transparant speelveld* (gelijkheid).

A top-down view of four LEGO minifigures sitting around a white circular table. The figures have different colored heads and outfits: one with a blue head and blue/yellow outfit, one with a red head and green/yellow outfit, one with an orange head and white/blue outfit, and one with a brown head and red/green outfit. The background is a plain, light-colored surface.

Wij passen toe...

Spreek 't uit
Maak 't klein
Maak 't tastbaar

Inwoners,
organisatie,
bedrijven
én overheid

Opgave in lijn met de
doelen van de samenleving

doet er toe én is
beïnvloedbaar

O.b.v.
gelijkwaardigheid
samenwerken

Vorm participatie
sámen bepalen

Onze inzet

Participatie

Concept!

1. Wij zijn waarden-gedreven

- De samenleving geeft de richting. De opgaven die we samen oppakken, zijn in lijn met 'de doelen van de samenleving'.
- De opgaven zijn beïnvloedbaar.
- We werken gelijkwaardig samen; inwoners, organisaties, bedrijven en gemeente

Onze inzet

Participatie

Concept!

2. Wij zijn opgavegericht

- Opgaven die om een antwoord vragen, ontstaan (met) buiten.
We benaderen deze opgaven van de samenleving vanuit vertrouwen.
- De route naar oplossingen en de vorm van participatie bepalen we samen.
- De samenleving maakt de vertaling van haar eigen doelen.
Binnen kaders vooraf, indien je die kunt motiveren.
- We leven ons in. Werken vanuit 'wat de opgaven nodig hebben' (in plaats van wat allemaal moet). De samenleving in de *lead*; wij durven loslaten.

Onze inzet

Participatie

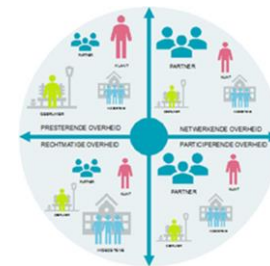
 Concept!

3. Wij zijn een participatieve overheid

- Alles wat we doen, is voor de samenleving.
- (Met) buiten werken is ons uitgangspunt. Mensgericht en met persoonlijk contact. Waar nodig nemen wij verantwoordelijkheid.
- We werken (team-overstijgend) samen, denken lateraal, handelen ondernemend en betrekken onze collega's. We zijn één overheid.
- We zijn een betrouwbare partner in het samenspel met buiten.
- We erkennen fouten van het verleden.

Onze inzet

Participatiernuimte vanuit rollen

Activiteiten A

Gemeente is eigenaar

Algemeen belang / wet

Activiteiten B

Gemeente is eigenaar,
en samenleving wordt
betrokken

Dienstverlening

Activiteiten C

Gemeente is eigenaar,
en samenleving levert
bijdrage

Beleid en uitvoering

Activiteiten D

Samenleving is eigenaar,
en gemeente levert
bijdrage (als gewenst)

Gemeenschap

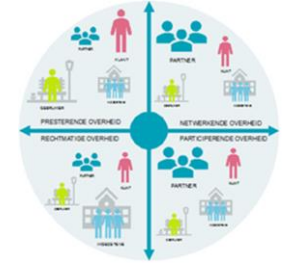
- Participatie -

Geen / beperkt

Hoog

- Bij wet uitgesloten.
- Uitvoering van regelingen van hogere overheden, waarbij geen ruimte om eigen afwegingen te maken.
- Als dermate spoedeisend dat de uitkomst van de participatie niet kan worden afgewacht.

Activiteiten A

Gemeente is eigenaar

Algemeen belang / wet

Activiteiten B

Gemeente is eigenaar,
en samenleving wordt
betrokken

Dienstverlening

Activiteiten C

Gemeente is eigenaar,
en samenleving levert
bijdrage

Beleid en uitvoering

Activiteiten D

Samenleving is eigenaar,
en gemeente levert
bijdrage (als gewenst)

Gemeenschap

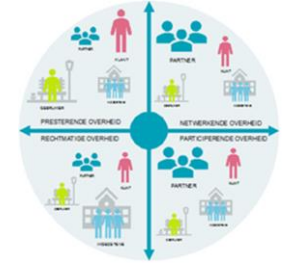

- Participatie -

Geen / beperkt

Hoog

VOORBEELD

- Hoe we de dingen doen; vooral processen, houding en gedrag.
- Omgeving is klant, ingezetene, gebruiker, partner.
- Omgeving wordt betrokken bij de inrichting processen, houding en gedrag.

Activiteiten A

Gemeente is eigenaar

Algemeen belang / wet

Activiteiten B

Gemeente is eigenaar,
en samenleving wordt
betrokken

Dienstverlening

Activiteiten C

Gemeente is eigenaar,
en samenleving levert
bijdrage

Beleid en uitvoering

Activiteiten D

Samenleving is eigenaar,
en gemeente levert
bijdrage (als gewenst)

Gemeenschap

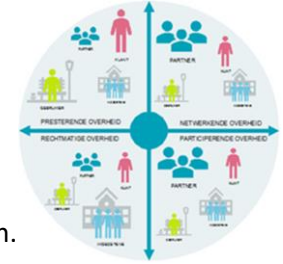

- Participatie -

Geen / beperkt

Hoog

VOORBEELD

- Wat we doen;
o.a. doelen, beleid, plannen, projecten.
- Omgeving is partner.
- Omgeving participeert gelijkwaardig.

Activiteiten A

Gemeente is eigenaar

Algemeen belang / wet

Activiteiten B

Gemeente is eigenaar,
en samenleving wordt
betrokken

Dienstverlening

Activiteiten C

Gemeente is eigenaar,
en samenleving levert
bijdrage

Beleid en uitvoering

Activiteiten D

Samenleving is eigenaar,
en gemeente levert
bijdrage (als gewenst)

Gemeenschap

- Participatie -

Geen / beperkt

Hoog

VOORBEELD

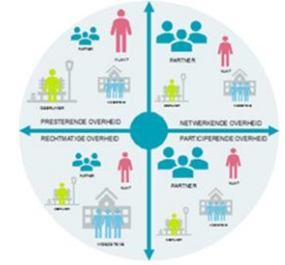
Motivatie wel/niet

Participatie is uitgangspunt,
Indien waardevol.

Check op: *moet* het, *kan* het,
is er *behoefte* (impact vs acceptatie).

PvA (nota) participatie:

1. Doel van participatie.
2. Ruimte voor invloed.
3. Kaders (afwijkend van generieke vooraf).
4. Invulling samenwerken.
5. Invulling (mee)beslissen.

Activiteiten A

Gemeente is eigenaar

Algemeen belang / wet

Activiteiten B

Gemeente is eigenaar,
en samenleving wordt
betrokken

Dienstverlening

Activiteiten C

Gemeente is eigenaar,
en samenleving levert
bijdrage

Beleid en uitvoering

Activiteiten D

Samenleving is eigenaar,
en gemeente levert
bijdrage (als gewenst)

Gemeenschap

- Participatie -

Geen / beperkt

Hoog

VOORBEELD

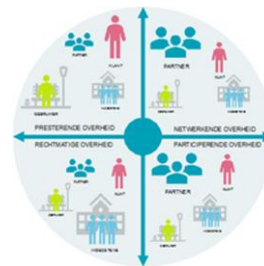
Motivatie wel/niet

Participatie is uitgangspunt,
Indien waardevol.

Check op: *moet* het, *kan* het,
is er *behoefte* (impact vs acceptatie).

PvA (nota) participatie:

1. Doel van participatie.
2. Ruimte van invloed.
3. Kaders (afwijkend van generieke vooraf).
4. Invulling samenwerken.
5. Invulling (mee)beslissen.

Activiteiten A

Gemeente is eigenaar

Algemeen belang / wet

Activiteiten B

Gemeente is eigenaar,
en samenleving wordt
betrokken

Dienstverlening

Activiteiten C

Gemeente is eigenaar,
en samenleving levert
bijdrage

Beleid en uitvoering

Activiteiten D

Samenleving is eigenaar,
en gemeente levert
bijdrage (als gewenst)

Gemeenschap

- Participatie -

Geen / beperkt

Hoog

Participatieruimte

In context van de rollen en taken van de gemeente (indicatief)

Onze inzet

Proces voor participatie

- Stap 1. Bepalen haalbaarheid participatie.
- Stap 2. Aangeven participatieruimte.
- Stap 3. Inrichten participatieaanpak.
- Stap 4. Uitwerken participatiemiddelen.
- Stap 5. Na de participatie.

Concept!

Onze inzet

Proces voor participatie

Concept!

Stap 1. Bepalen haalbaarheid participatie.

Stap 2. Aangeven participatieruimte.

Stap 3. Inrichten participatieaanpak.

Stap 4. Uitwerken participatiemiddelen.

Stap 5. Na de participatie.

Voldoet de opgave aan de voorwaarden voor participatie?

- a. Het onderwerp is geschikt.
- b. Participatieruimte is voldoende aanwezig.
- c. Tijd is voldoende beschikbaar.

Onze inzet

Proces voor participatie

Concept!

Stap 1. Bepalen haalbaarheid participatie.

Stap 2. Aangeven participatieruimte.

Stap 3. Inrichten participatieaanpak.

Stap 4. Uitwerken participatiemiddelen.

Stap 5. Na de participatie.

Wat doen we met de uitkomsten?

- a. De uitkomsten worden gedeeld en/of meegewogen.
- b. De uitkomsten worden gebruikt voor een verbeterde uitwerking.
- c. De uitkomsten worden gebruikt voor een gezamenlijke uitwerking.
- d. De consensus-uitkomst bepaalt welk besluit wordt genomen.

Onze inzet

Proces voor participatie

Concept!

Stap 1. Bepalen haalbaarheid participatie.

Stap 2. Aangeven participatieruimte.

Stap 3. Inrichten participatieaanpak.

Stap 4. Uitwerken participatiemiddelen.

Stap 5. Na de participatie.

Plan van Aanpak participatie (nota):

1. Doel van de participatie.
2. Ruimte voor invloed.
3. Kaders.
4. Invulling samenwerken.
5. Invullen (mee)beslissen.

Onze inzet

Proces voor participatie

Concept!

Stap 1. Bepalen haalbaarheid participatie.

Stap 2. Aangeven participatieruimte.

Stap 3. Inrichten participatieaanpak.

Stap 4. **Uitwerken participatiemiddelen.**

Stap 5. Na de participatie.

Participatiemiddelen, werkvormen en
communicatie-instrumenten.

Advies opbouw vanuit regisseur participatie
en afdeling communicatie.

Platforms oa: THiNK! of ProDemos DiA.

Onze inzet

Proces voor participatie

Concept!

Stap 1. Bepalen haalbaarheid participatie.

Stap 2. Aangeven participatieruimte.

Stap 3. Inrichten participatieaanpak.

Stap 4. Uitwerken participatiemiddelen.

Stap 5. Na de participatie.

Participatieverslag
wie, standpunten, reacties hierop,
afspraken, tevredenheid proces, vervolg.

Leeropbrengsten.

Plenair geleerde lessen
(evaluatie / 2 jaar).

Ordering

Participatie organisatiebreed

- Doorontwikkeling participatie (leidraad)
Zo doen we dat in Sittard-Geleen!

Participatiekader
Definiëren van de samenwerking.

Participatieverordening
Verankeren.

Doorontwikkeling
Participatie

Zo doen we dat in
Sittard-Geleen!

I Participatiekader

II Participatieverordening

*In gesprek
over participatie*

